

Lärohandledning

till ”Bland trollskägg & hasselmöss”

Detta är en lärohandledning med information om materialet och fördjupning om arterna.

Materialet innehåller:

Lärohandledning

Kortlek

Uppgift ”Var bor jag”

Tipspromenad med enklare frågor

Tipspromenad med svårare frågor

Länkar och information på webben

Kortleken i materialet har skickats ut till alla skolor, förskoleklass till och med årskurs 6 i Jönköpings kommun. Tips på hur man kan använda kortleken finns i denna handledning. Även en lista med arterna finns i detta dokument. Det övriga materialet från ”Bland trollskägg & hasselmöss” laddas ner och skrivs ut från Naturskolans webbplats, www.jonkoping.se, sökord *Naturskolan*. Där hittar du också mer information med tillhörande fördjupningstexter och filmer.

Om man vill beställa fler kortlekar kan man vända sig till Stadsbyggnadskontoret, Dag Fredriksson på telefon 036-10 52 42 eller maila dag.fredriksson@jonkoping.se. De kommer också att finnas till försäljning på turistbyråerna.

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

”Bland trollskägg & hasselmöss”

I ett samarbete mellan Naturskolan och Stadsbyggnadskontoret i Jönköpings kommun har ett informations- och undervisningsmaterial ”Bland trollskägg & hasselmöss” tagits fram om kommunens värdefulla arter.

I Jönköpings kommun har elever i grundskola och gymnasiet möjlighet att få undervisning i en Naturskola. Naturskolan i Taberg är för de yngre eleverna och Ekobussen för de äldre. I en Naturskola lär man sig mer om naturen genom att vara ute i naturen. Skolkunskaper förankras i verkligheten och på köpet får man även rörelse och friluftsliv. Verksamheten ger ett mervärde till undervisningen i kommunen. Naturskolan och Stadsbyggnadskontoret erbjuder nu ett material om värdefulla och lite speciella arter som bidrar till att forma den vackra naturen i Jönköpings kommun. Skolmaterialet är främst anpassat till förskoleklass, lågstadiet och mellanstadiet.

Stadsbyggnadskontoret arbetar med att informera om natur, djur och växter och framför allt vill vi slå ett slag för de lite mer sällsynta arterna. Spännande arter som tas upp är pilgrimsfalk, fransfladdermus, växten finnögkontröst och skalbaggen reliktbodyck. Vi vill nå ut med detta nya material och kanske framför allt kortleken till alla intresserade. I boken ”Naturpärlor i Jönköpings kommun”, som stadsbyggnadskontoret gav ut för några år sedan, kan du läsa om och hitta vägen till 68 spännande naturområden där många av dessa arter finns. Kortleken, som har både svenska och engelska artnamn, och även boken Naturpärlor/Pearls of Nature finns till försäljning på bland annat Turistbyråerna i Jönköping och Gränna.

Med förhoppning om att ”Bland trollskägg & hasselmöss” ska komma till glädje, skapa nyfikenhet och öka kunskapen om naturens invånare, som dessutom finns i vår närhet!

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Artlista

Namn	Vad	Klass	Ordning	Familj
Adam och Eva	Växt	<i>Enhjärtbladiga växter</i>	<i>Sparrisordningen</i>	<i>Orkidéer</i>
Berguv	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Ugglor</i>	<i>Äkta ugglor</i>
Blodsopp	Svamp	<i>Agaricomycetes</i>	<i>Boletales</i>	<i>Boletaceae</i>
Brunbräken	Växt	<i>Pteridopsida</i>	<i>Stensöteordningen</i>	<i>Svartbräkenväxter</i>
Bålgeting	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Steklar</i>	<i>Getingar</i>
Bäver	Djur	<i>Däggdjur</i>	<i>Gnagare</i>	<i>Bävrrar</i>
Citronfläckad	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Trollsländor</i>	<i>Segeltrollsländor</i>
Dunmossa	Växt		<i>Jungermanniales</i>	<i>Trichocoleaceae</i>
Dvärgbjörk	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Bokordningen</i>	<i>Björkväxter</i>
Ek	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Bokordningen</i>	<i>Bokväxter</i>
Ekticka	Svamp	<i>Agaricomycetes</i>	<i>Hymenochaetales</i>	<i>Hymenochaetales</i>
Finnögontröst	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Plisterordningen</i>	<i>Snyltrotsväxter</i>
Flodpärlmussla	Djur	<i>Musslor</i>	<i>Unionoida</i>	<i>Flodpärlmusslor</i>
Fransfladdermus	Djur	<i>Däggdjur</i>	<i>Fladdermöss</i>	<i>Läderlappar</i>
Guldlocks-mossa	Växt	<i>Egentliga blad-mossor</i>	<i>Hypnales</i>	<i>Brachytheciaceae</i>
Harr	Djur	<i>Strålfeniga fiskar</i>	<i>Laxartade fiskar</i>	<i>Laxfiskar</i>
Hasselmus	Djur	<i>Däggdjur</i>	<i>Gnagare</i>	<i>Sovmöss</i>
Höstspira	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Plisterordningen</i>	<i>Snyltrotsväxter</i>
Jätteback-slända	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Bäcksländor</i>	<i>Jättebacksländor</i>
Kattfotslav	Svamp	<i>Arthoniomycetes</i>	<i>Arthoniales</i>	<i>Arthoniaceae</i>
Kungsfiskare	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Praktfåglar</i>	<i>Kungsfiskare</i>
Linnea	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Väddordningen</i>	<i>Linneaväxter</i>
Lodjur	Djur	<i>Däggdjur</i>	<i>Rovdjur</i>	<i>Kattdjur</i>
Luden band-mossa	Växt	<i>Jungermannia-opsida</i>	<i>Metzgeriales</i>	<i>Metzgeriaceae</i>
Lunglav	Svamp	<i>Lecanoromycetes</i>	<i>Peltigerales</i>	<i>Lobariaceae</i>

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Namn	Vad	Klass	Ordning	Familj
Makaonfjäril	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Fjärilar</i>	<i>Riddarfjärilar</i>
Mindre hackspett	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Hackspettar- tade fåglar</i>	<i>Hackspettar</i>
Pilgrimsfalk	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Falkfåglar</i>	<i>Falkar</i>
Prydnadsbock	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Skalbaggar</i>	<i>Långhorningar</i>
Reliktbock	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Skalbaggar</i>	<i>Långhorningar</i>
Rosa skärelav	Svamp	<i>Arthoniomyce- tes</i>	<i>Arthoniales</i>	<i>Roccellaceae</i>
Röding	Djur	<i>Strålfeniga fis- kar</i>	<i>Laxartade fis- kar</i>	<i>Laxfiskar</i>
Salskrake	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Andfåglar</i>	<i>Egentliga andfåglar</i>
Sandödla	Djur	<i>Kräldjur</i>	<i>Fjällbärande kräldjur</i>	<i>Egentliga ödlor</i>
Sexfläckig ba- stardsvärmare	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Fjärilar</i>	<i>Bastardsvärmare</i>
Storsileshår	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Nejlikordning- en</i>	<i>Sileshårsväxter</i>
Skorv (ishavsgråsugga)	Djur	<i>Storkräftor</i>	<i>Gråsuggor</i>	<i>Chaetiliidae</i>
Smålom	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Lomfåglar</i>	<i>Lommar</i>
Strandjordtunga	Svamp	<i>Geo- glossomycetes</i>	<i>Jordtungor</i>	<i>Geoglossaceae</i>
Strandråg	Växt	<i>Enhjärtbladiga växter</i>	<i>Gräsordning- en</i>	<i>Gräs</i>
Strömstare	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Tättingar</i>	<i>Strömstarar</i>
Större barksnäcka	Djur	<i>Snäckor</i>	<i>Landlung- snäckor</i>	<i>Barksnäckor</i>
Större brunfladder-	Djur	<i>Däggdjur</i>	<i>Fladdermöss</i>	<i>Läderlappar</i>
Större kärrspindel	Djur	<i>Spindeldjur</i>	<i>Spindlar</i>	<i>Vårnätsspindlar</i>
Större vattensala-	Djur	<i>Groddjur</i>	<i>Stjärtgroddjur</i>	<i>Salamandrar</i>
Trana	Djur	<i>Fåglar</i>	<i>Tran- och rallfåglar</i>	<i>Tranor</i>
Trollhand	Svamp	<i>Sordariomyce- tes</i>	<i>Köttkärn- svampar</i>	<i>Hypocreaceae</i>

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Namn	Vad	Klass	Ordning	Familj
Trollskägg	Svamp	<i>Agaricomycetes</i>	<i>Thelephorales</i>	<i>Thelephoraceae</i>
Utter	Djur	<i>Däggdjur</i>	<i>Rovdjur</i>	<i>Mårddjur</i>
Vårärt	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Ärtordningen</i>	<i>Ärtväxter</i>
Väddsandbi	Djur	<i>Insekter</i>	<i>Steklar</i>	<i>Grävbin</i>
Vättersos	Växt	<i>Trikolpater</i>	<i>Plisterordningen</i>	<i>Snyltrotsväxter</i>
Öring	Djur	<i>Strålfeniga fiskar</i>	<i>Laxartade fiskar</i>	<i>Laxfiskar</i>

**JÖNKÖPINGS
KOMMUN**

Förslag på hur man kan använda kortleken

Sortera bilderna i kortleken i den grupp de tillhör: svamp, djur eller växt. Man kan också dela in dem i däggdjur, fisk, fågel, mossa, lav, svamp osv.

Sortera djuren efter om de simmar, flyger, går på marken eller tar sig fram på annat sätt.

Sortera djuren efter var de bor. I vattnet eller i skogen.

Sortera korten efter om arten är rovdjur, växtätare eller nedbrytare.

Sortera växterna efter om de växer där det är torrt, på ängar eller i skogar, eller där det är blött och fuktigt, på mossar eller vid vatten.

Försök lära dig namnen på arterna. Träna genom att en kamrat håller för namnet på kortet och visar bilden. Du gissar arten!

Om ni har tillgång till två kortlekar kan man spela memory.

Spela bingo. Gör först bingobrickor med beskrivning av växten eller svampen eller djuret i olika rutor. Lägg korten i en hög på bordet. Dra ett kort ur högen och den som har arten på sin bricka får kryssa över den.

Dra ett kort ur kortleken och sök mer information om just den arten. Bli en expert på arten!

(Mer information om arterna finns på www.jonkoping.se, sök på *Naturskolan*.)